

Izabela Jarosińska

"Persefona i Charon. Z młodopolskich dziejów motywów mitycznych", Jan Nowakowski, "Ruch Literacki", z. 3 (1974) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/1 (55), 255

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) NOWAKOWSKI Jan: Persefona i Charon. Z młodopolskich dziejów motywów mitycznych. "Ruch Literacki" 1974 z. 3 s. 141-156.

Tekst referatu wygłoszonego w listopadzie 1973 r. na zorganizowanej w IBL sesji "Młodopolski świat wyobraźni". Przedmiotem zainteresowania autora są tu funkcje artystyczne i ideowe mity Persefony w najbardziej znaczących tekstach literackich okresu Młodej Polski, przy czym szczególną uwagę poświęcił tej wersji owego mitu, z którą mamy do czynienia w "Nocy listopadowej" Wyspiańskiego. Analiza prowadzi do wniosku o głęboko odrodzeńczym charakterze sensu mitu eleuzyńskiego w tym dramacie: skojarzony z wiarą w palingenezę i odniesiony do sprawy powstania listopadowego, poświadczał - za romantyzmem - wartość "daremnych ofiar". W literaturze młodopolskiej była to charakterystyczna interpretacja; autor znajduje jej potwierdzenie w "Popiołach" Żeromskiego i "Oziminie" Berenta.

BP/55/67

I.J.

(II) NOWELA, opowiadanie, gawęda. Interpretacje małych form narracyjnych. Praca zbiorowa pod red. K.Bartoszyńskiego, M.Jasińskiej-Wojtkowskiej i S.Sawickiego. Warszawa 1974, PWN, ss. 354, nlb. 2, zł 36,-

Tom zawiera analizy i interpretacje następujących tekstów literackich: H.Rzewuski: "Kazanie konfederackie"; C.Norwid: "Stygmat"; E.Orzeszkowa: "Julianka"; M.Konopnicka: "Nasza szkapa"; H.Sienkiewicz: "Organista z Ponikły"; B.Prus: "Z legend dawnego Egiptu"; S.Żeromski: "Doktor Piotr"; W.S.Reymont: "Pewnego dnia..."; Z.Bartkiewicz: "Na Bielanach"; P.Choynowski: "O pięciu panach Sulerzyckich"; M.Dąbrowska: "Szkielecko"; K.L.Koniński: "Straszny czwartek w domu pastora"; B.Schulz: "Noc wielkiego sezonu"; J.Iwaszkiewicz: "Vpici di Roma"; B.Jasieński: "Nogi Izoldy Morgan"; W.Gombrowicz: "Zbrodnia z premedytacją"; J.Strykowski: "Heinz"; K.Pruszyński: "Gwiazda Wytrwałości"; A.Rudnicki: "Stara ściana"; K.Brandys: "Jak być kochaną"; S.Lem: "Odruch warunkowy"; T.Różewicz: "Śmierć w starych dekoracjach"; M.Białoszewski: "Patyk".

BP/55/68

A.P.